

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์วินัยในตนเอง พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และเจตคติต่อการกิจกรรม 5ส กรณีศึกษา: พนักงานสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาสรุปผลดังนี้

มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ประการแรก เพื่อศึกษาระดับเจตคติต่อการกิจกรรม 5ส ระดับวินัยในตนเองและระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของพนักงาน ประการที่สอง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการกิจกรรม 5ส ระหว่างพนักงานที่มีลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ประการที่สาม เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการกิจกรรม 5ส ระหว่างพนักงานที่มีลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ประการที่สี่ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการกิจกรรม 5ส ระหว่างพนักงานที่มีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรที่แตกต่างกัน ประการสุดท้าย เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง วินัยในตนเอง พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร และเจตคติต่อการกิจกรรม 5ส โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นพนักงานของสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) จำนวน 145 คน ตัวแปรอิสระที่ศึกษาได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล วินัยในตนเองพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ส่วนตัวแปรตาม คือ เจตคติต่อการกิจกรรม 5ส

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบวัดทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่

- (1) แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อสอบถามข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน ตำแหน่งงาน และฝ่ายที่สังกัด
- (2) แบบวัดวินัยในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.737
- (3) แบบวัดพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.820
- (4) แบบวัดการเจตคติต่อการกิจกรรม 5ส มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.896

และหาค่าความเชื่อมั่นรวม (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbachs' alpha coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.910

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้พนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 ชุด ได้กลับคืนมา 145 ชุด และนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ F test t test และ Two-way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล พบว่าจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 145 คน ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 79.30 ส่วนใหญ่มีอายุงาน น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.40 ตำแหน่งของงานส่วนใหญ่เป็นพนักงานประจำ คิดเป็นร้อยละ 40.70 สำหรับลักษณะงาน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในฝ่ายสอบเทียบเครื่องมืออุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 39.30

2. ผลการศึกษาเจตคติต่อกิจกรรม 5ส พบว่ามีระดับความเห็นต่อแบบวัดสอบถามเจตคติต่อกิจกรรม 5ส อยู่ในระดับดี พบว่าทั้ง 3 ด้าน มีระดับความเห็นอยู่ในระดับดีพิจารณาในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม 5ส แต่ละข้อมีระดับความเห็นในระดับระดับดีและปานกลาง โดยข้อ 6 ในการทำ 5ส ต้องทำทุกคน ทุกที่ และทุกเวลา ถึงจะประสบความสำเร็จมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.30) และข้อ 3 จุดเริ่มต้นของการทำ 5ส คือการบังคับให้ทุกคนปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.98) สอดคล้องกับคำถามเชิงลบ ซึ่งได้แก่ 2, 3, 4, 7 จะมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้อที่เป็นคำถามเชิงบวก

2.2 ด้านความรู้สึกรู้สึก มีระดับความเห็นในระดับดีทุกข้อ โดยข้อ 13 ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจที่หน่วยงานของข้าพเจ้าทำกิจกรรม 5ส มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.17) เท่ากับ และข้อ 17 ข้าพเจ้าอยากให้นหน่วยงานอื่นมาเยี่ยมชมพื้นที่ 5ส ของข้าพเจ้ามี

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.74) สอดคล้องกับการตั้งคำถามในเชิงบวก ซึ่งค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีทั้งหมด

2.3 ด้านแนวโน้มพฤติกรรม มีระดับความเห็นในระดับดีทุกข้อ โดยข้อ 25 ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการสะสมพื้นที่ทำงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.17) เท่ากับ และข้อ 19 ข้าพเจ้าปฏิบัติตามมาตรฐานของกิจกรรม 5ส อย่างเคร่งครัด กับข้อ 22 ข้าพเจ้าปฏิบัติกิจกรรม 5ส ระหว่างทำงานและก่อนเวลาเลิกงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.94) สอดคล้องกับการตั้งคำถามในเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

3. ผลการศึกษาการมีวินัยในตนเอง พบว่าการมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = .69) และทุกด้านอยู่ในระดับดีพิจารณาในแต่ละด้านดังนี้

3.1 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม แต่ละข้อมีระดับการแสดงผลพฤติกรรมอยู่ในระดับดีและปานกลาง โดย ข้อ 1 ข้าพเจ้ากล้าตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.08) และข้อ 5 ข้าพเจ้าใช้เวลาช่วงพักกลางวันในการค้นหาหนังสือหรือข้อมูลเพื่อทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.11)

3.2 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า ทุกข้อมีระดับการแสดงผลพฤติกรรมอยู่ในระดับดี โดย ข้อ 8 ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงในถังขยะ แม้จะไม่มีใครเห็นก็ตาม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.41) และข้อ 6 ข้าพเจ้าทำงานเสร็จเร็วกว่าแผนที่กำหนดไว้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.59)

3.3 ด้านความรับผิดชอบ พบว่า แต่ละข้อมีระดับการแสดงผลพฤติกรรมอยู่ในระดับดี ปานกลางและต่ำกว่าปานกลาง โดยข้อ 13 ข้าพเจ้าสละที่นั่งให้เด็กหรือคนชรา บนรถประจำทางมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.01) และข้อ 11 ข้าพเจ้าไม่สามารถทำงานให้เสร็จเรียบร้อยทันเวลาด้วยตนเองมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.30) เท่ากับ สอดคล้องกับการกำหนดเป็นคำถามเชิงลบแสดงถึงการแสดงผลพฤติกรรมในทางตรงกันข้ามกับคำถาม

4. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร พบว่า การแสดงผลพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.94) ทั้ง 5 ด้าน มีการแสดงผลพฤติกรรมอยู่ในระดับดี พิจารณาในแต่ละด้าน ดังนี้

4.1 ด้านพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือ มีระดับการแสดงผลการอยู่ในระดับดี โดย ข้อ 3 ข้าพเจ้าอาสาสมัครรับทำงานโดยไม่ต้องร้องขอ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.62) และข้อ 4 ข้าพเจ้าช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานที่มีปัญหาส่วนตัวด้วยความเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.03)

4.2 ด้านพฤติกรรมการคำนึงถึงผู้อื่น มีระดับการแสดงผลการอยู่ในระดับดี โดยข้อ 5 ข้าพเจ้าเป็นผู้ไกล่เกลี่ยเมื่อเกิดปัญหาระหว่างเพื่อนร่วมงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.49) และข้อ 7 ข้าพเจ้าพยายามสร้างระบบการทำงานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหากับผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.95)

4.3 ด้านพฤติกรรมการอดทนอดกลั้น มีระดับการแสดงผลการอยู่ในระดับดี โดยข้อ 9 ข้าพเจ้าให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์เกี่ยวกับวิธีการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.81) และข้อ 10 ข้าพเจ้าอาสาช่วยเหลือกิจกรรมที่จะช่วยสร้างภาพลักษณ์ให้แก่บริษัท โดยไม่ต้องร้องขอมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.83)

4.4 ด้านพฤติกรรมการความสำนึกในหน้าที่ มีระดับการแสดงผลการอยู่ในระดับดี โดยข้อ 13 ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของบริษัท โดยเคร่งครัดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.30) และข้อ 12 เมื่อเล็งเห็นสิ่งที่ตนเชื่อว่าเป็นปัญหาแก่บริษัท ข้าพเจ้าจะทำการเสนอแนวทางแก้ไข แม้ว่าจะเสี่ยงต่อการไม่เป็นที่ยอมรับ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.71)

4.5 ด้านพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ มีระดับการแสดงผลการอยู่ในระดับดี โดย ข้อ 18 ข้าพเจ้าปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็งและเต็มความสามารถมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.34) และข้อ 15 ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะทำให้เกิดความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.21)

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

5.1 พนักงานสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) มีระดับของเจตคติต่อกิจกรรม 5ส ระดับวินัยในตนเอง และระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับที่ดีขึ้นไป เมื่อเทียบกับคะแนนเกณฑ์ของแต่ละเรื่อง ผลการทดสอบยอมรับสมมติฐานในทุกด้าน

5.2 พนักงานสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน อันได้แก่ ระดับการศึกษา (กลุ่มสูง, กลุ่มปานกลาง, กลุ่มน้อย) อายุการทำงาน (กลุ่มสูง, กลุ่มปานกลาง, กลุ่มน้อย) ตำแหน่งงาน (กลุ่มสูง กับ กลุ่มต่ำ) และฝ่ายที่สังกัด (กลุ่มสนับสนุนกิจกรรม กับ กลุ่มปฏิบัติการ) มีเจตคติต่อกิจกรรม 5ส แตกต่างกัน ดังนี้

5.2.1 ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง มีเจตคติต่อกิจกรรม 5ส สูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาปานกลาง และผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อย ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

5.2.2 ผู้ที่มีอายุการทำงานสูง มีเจตคติต่อกิจกรรม 5ส สูงกว่าผู้ที่มีอายุการทำงานปานกลาง และผู้ที่มีอายุการทำงานน้อย ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

5.2.3 ผู้ที่มีตำแหน่งงานสูง มีเจตคติต่อกิจกรรม 5ส สูงกว่าผู้ที่มีตำแหน่งงานต่ำ ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

5.2.4 ฝ่ายสนับสนุนกิจกรรมมีเจตคติต่อกิจกรรม 5ส สูงกว่าฝ่ายปฏิบัติการ ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

5.3 พนักงานสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีวินัยในตนเองสูง มีเจตคติต่อกิจกรรม 5ส สูงกว่าพนักงานที่มีวินัยในตนเองต่ำ ผลการทดสอบยอมรับสมมติฐาน

5.4 พนักงานสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรสูง มีเจตคติต่อกิจกรรม 5ส สูงกว่าพนักงานที่มีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรต่ำ ผลการทดสอบยอมรับสมมติฐาน

5.5 มีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง วินัยในตนเองกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร ที่มีต่อเจตคติต่อกิจกรรม 5ส ของพนักงานสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยผู้ที่มีวินัยในตนเองสูง ร่วมกับ มีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรสูง มีเจตคติต่อกิจกรรม 5ส สูงกว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองต่ำร่วมกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรต่ำ ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาเจตคติต่อกิจกรรม 5ส ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อกิจกรรม 5ส อยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่า กิจกรรม 5ส เป็นสิ่งที่ดี ประกอบกับทางสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ได้ดำเนินงานโครงการกิจกรรม 5ส มาเป็นเวลาระยะเวลาหนึ่งแล้ว และสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ก็เห็นความสำคัญของเรื่องนี้ ซึ่งได้มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมและกิจกรรมให้พนักงานได้มีส่วนร่วมมาโดยตลอด เช่น การเปิดหน่วยงานให้เป็นสถานที่เยี่ยมชมดูงานด้านการดำเนินกิจกรรม 5ส มาโดยตลอด อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานที่จัดให้มีการแข่งขันเรื่องของกิจกรรม 5ส อีกด้วย จึงเป็นเหตุผลให้พนักงานของสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) มีเจตคติต่อกิจกรรม 5ส อยู่ในระดับดี

2. ผลการศึกษาลักษณะส่วนบุคคล กับเจตคติต่อกิจกรรม 5ส ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่สอดคล้องกับผลการศึกษาของจุฑาปัทม์ สุมหระประภูต และวรรณภา มาลิกุล สำหรับลักษณะงานหรือฝ่ายที่สังกัด สอดคล้องกับผลการศึกษาของวรรณภา มาลิกุล ทั้งนี้จากผลการศึกษาที่ออกมาไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เนื่องจากสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของกิจกรรม 5ส เพราะได้ตระหนักว่า กิจกรรม 5ส เป็นพื้นฐานที่สำคัญของการทำงานที่จะส่งผลต่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้จัดให้มีการจัดฝึกอบรมและกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับ 5ส อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ความรู้กับพนักงานทุกระดับ จนทำให้พนักงานมีพื้นฐานความรู้และความเข้าใจอยู่ในระดับดี ซึ่งส่งผลให้ความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ ระดับการศึกษาที่ต่างกัน อายุงานที่ต่างกัน ตำแหน่งงานที่ต่างกัน รวมถึงลักษณะงานหรือฝ่ายที่สังกัดที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อเจตคติต่อกรรม 5ส ที่ต่างกัน

3. ผลการศึกษาระดับการประกอบมามีวินัยในตนเอง ผลการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับดี และความสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบการมีวินัยในตนเองและเจตคติต่อกิจกรรม 5ส มีลักษณะในเชิงบวก ผลการศึกษาสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ตามที่ Buruch (อ้างถึงใน

มนัส อารีรอบ, 2534, หน้า 20) ได้ระบุไว้ทั้ง 3 ด้านว่าเกี่ยวข้องกับเจตคติต่อกิจกรรม 5ส คือ การมีความเชื่อมั่นว่าการทำกิจกรรม 5ส จะสามารถส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของตนเองและหน่วยงานได้ และหากบุคคลใด ที่มีความรับผิดชอบในการทำ 5ส อย่างสม่ำเสมอและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จในการทำงานทุกด้าน ๆ อย่างแน่นอน และการมีวินัยในตนเองของพนักงาน ถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจดำเนินกิจการไปในทิศทางที่ต้องการและเป็นไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล องค์การใดที่มีระเบียบวินัย จะมีแต่ความเป็นระเบียบวินัย ความยุติธรรม และความสามัคคี อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในกิจการงานทั้งปวง องค์การใดมีบุคลากรที่ไร้ระเบียบวินัย ก็ยากที่จะดำเนินกิจการได้อย่างราบรื่น เพราะวินัยเปรียบเสมือน ระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อควรยึดถือปฏิบัติอันดีงาม หรือหางเสืออันนำมาซึ่งความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความเจริญรุ่งเรืองขององค์กรนั้น ๆ

4. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ผลการศึกษาพบว่า ระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรอยู่ในระดับดี และความสัมพันธ์กันระหว่างพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และเจตคติต่อกิจกรรม 5ส มีลักษณะในเชิงบวก เพราะในการทำกิจกรรม 5ส นั้นต้องให้ความช่วยเหลือกับเพื่อนร่วมงานที่ยังไม่มีความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรม 5ส ที่ถูกต้อง, ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นด้วย เช่น ในขั้นตอนของการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติ 5ส จำเป็นที่ต้องสอบถามและให้ทุกคนในหน่วยงานมีส่วนร่วมและช่วยกันกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเคารพถึงสิทธิของบุคคลอื่นใด, ต้องมีความอดทนอดกลั้นต่อเพื่อนร่วมงานที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานของการทำ 5ส, ต้องมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ และต้องสำนึกในหน้าที่ของตนเองว่า ทุกคนย่อมมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรทำงานในบทบาทของตนเองให้ดีที่สุด เช่น การปฏิบัติตามระเบียบและสนองนโยบายขององค์กร การตรงต่อเวลา การดูแลรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ขององค์กร ไม่ใช้เวลาในการปฏิบัติงานไปใช้ในการส่วนตัว หากทำได้ตามที่กล่าวมาทั้งย่อมส่งผลให้การทำกิจกรรม 5ส ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับทั้งของตนเองและหน่วยงานภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับ Organ (1988) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรมีส่วนช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพขององค์กร

ได้ เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากหน้าที่รับผิดชอบในการทำงาน แต่เป็นพฤติกรรมแสดงออกอย่างเต็มใจที่จะทำเพื่อองค์กรของตน อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรเป็นอย่างดี

5. ผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวินัยในตนเองกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร ที่มีผลต่อเจตคติต่อกิจกรรม 5ส พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรนั้น วินัยในตนเองกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร ไม่มีผลต่อเจตคติต่อกิจกรรม 5ส แสดงว่าวินัยในตนเองและพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กันเอง แม้ว่าแต่ละตัวจะส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรม 5ส ก็ตาม ผลการศึกษาที่ได้รับอาจจะมีผลจากตัวแปรทางจิตวิทยาอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้อีก เพราะตามหลักจิตวิทยาการมีพฤติกรรมที่ดีหรือไม่ดีย่อมเกิดจากตัวแปรหลายตัวแปรเข้ามาร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมกิจกรรม 5ส ได้ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการคัดเลือกและเปิดโอกาสให้พนักงานที่มีวินัยในตนเองสูง และมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรสูง ได้มีโอกาสเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการส่งเสริม 5ส เนื่องจากเป็นผู้ที่เห็นประโยชน์ของการทำกิจกรรม 5ส และจะเป็นประโยชน์ต่อภาพรวมของการทำงานและบริหารงานขององค์กรต่อไป

2. ระดับการศึกษา อายุการทำงาน ตำแหน่งงาน และลักษณะงาน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับเจตคติต่อกิจกรรม 5ส ดังนั้น ควรจะมีการสนับสนุนให้มีการอบรมหรือปลูกฝังจิตสำนึก หรือแม้แต่มีกิจกรรมให้ผู้ที่มีการศึกษาสูง อายุการทำงานสูง ตำแหน่งงานสูง และกลุ่มลักษณะงานสนับสนุน ให้ได้มีส่วนร่วมและดำเนินกิจกรรม 5ส อยู่เป็นประจำและสม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายมานั้น ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพียงกลุ่มตัวอย่าง ในสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจน ควรจะทำการศึกษาเพิ่มเติม ถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินกิจกรรม 5ส รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินกิจกรรม 5ส ด้วย เช่น พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรม 5ส บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรม 5ส รูปแบบการสื่อสาร และ วัฒนธรรมองค์กร เป็นต้น

2. เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้จากแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว ควรจะมีการวัดพฤติกรรมโดยวิธีการอื่น ๆ เพิ่ม เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การสร้างสถานการณ์ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรง และมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด